

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Farkasné dr. Boleratzky Eszter ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Cenner Tibor ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 36.M.765/2007. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 59.Mf.636.614/2009/4. számú részítéletével jogerősen elbírált perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 59.Mf.636.614/2009/4. számú részítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek

- tizenöt nap alatt - 15.000 (tizenötezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

Az 1951-ben született felperes 1997. április 1-jétől az A.H.H. Kft-nél, majd jogutódlás folytán 2004. július 1-jétől az alperesnél állt alkalmazásban, legutóbbi munkaköre projektmenedzser volt. A felperes 2006. április 4-étől 2007. február 7-éig keresőképtelen betegállományba került. 2007. február 8-ától rokkantsági nyugdíjban részesül. Az alperes 2006. november 9-én kelt rendkívüli felmondással a felperes munkaviszonyát megszüntette.

A felperes a keresetében az alperes rendkívüli felmondása jogellenességének megállapítását, és az ahhoz fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte. A Fővárosi Munkaügyi Bíróság - a Fővárosi Bíróság 59.Mf.638.363/2008/7. számú közbenső ítéletével jogerőre emelkedett - 36.M.765/2007/34. számú közbenső ítéletével megállapította, hogy az alperes 2006. november 9-én jogellenesen szüntette meg rendkívüli felmondással a felperes munkaviszonyát. A másodfokú közbenső ítélet rögzítette, hogy a felperes munkaviszonya az alperesnél 2009. január 15. napjával szűnt meg. A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 36.M.765/2007/43. számú részítéletével megállapította, hogy a felperesnek 2004. július 1-jétől 2009. január 15-éig a személyi alapbére 440.000 forint volt. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 769.748 forint felmentési időre járó átlagkeresetet, 1.814.391 forint végkielégítést, és ezen összegek után 2009. január 15-étől a törvényes kamatot, valamint 6.047.970 forint átalánykártérítést. A bíróság az alperest a munkaviszony megszűnésekor kiállítandó munkáltatói igazolások kiadására kötelezte. A munkaügyi bíróság a felperest megillető átalánykártérítés összegét 10 havi átlagkeresetben állapította meg. Hangsúlyozta, hogy a munkáltató indokolása nem felelt meg az Mt. 96. §-ban foglaltaknak. A mérték meghatározása során értékelte, hogy a felperes 9 évig állt munkaviszonyban az alperesnél, és 55 éves volt, amikor a jogviszonyát az alperes azonnali hatályú

rendkívüli felmondással megszüntette. A felperes 2007. február 8-ától rokkantsági nyugdíjban részesül, ellátása biztosított, azonban munkaviszonyt nem tudott létesíteni. Az alperes az elsőfokú bíróság részítéletének kizárólag az átalánykártérítésre vonatkozó rendelkezése ellen fellebbezést terjesztett elő, annak mértékét két hónapban kérte megállapítani. A Fővárosi Bíróság 59.Mf.636.614/2009/4. számú részítéletével az elsőfokú bíróság részítéletét fellebbezett részében részben megváltoztatta, és az átalánykártérítés összegét 4.233.579 forintra leszállította, az alperest 37.800 forint másodfokú perköltség, valamint 181.440 forint fellebbezési eljárási illeték fizetésére kötelezte. A másodfokú bíróság a tényállást kiegészítette azzal, hogy a felperes 2006. szeptember 8-ától III. csoportba tartozó rokkant. A jogerős részítélet indokolása szerint a jogerős közbenső ítélet megállapította, hogy a felperes terhére rótt cselekmény sem szándékos, sem súlyosan gondatlan magatartásnak nem volt minősíthető, illetve nem valósított meg olyan lényeges kötelezettségszegést sem, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenné tette volna. Ez a körülmény, valamint az, hogy az alperes a munkaviszonyt a legszigorúbb szankciós jellegű intézkedéssel, azonnali hatállyal kívánta megszüntetni, a maximális mértékű átalánykártérítéshez közelítő összeg megállapítását indokolja. A másodfokú bíróság álláspontja szerint értékelendő, hogy a felperes 9 évig dolgozott az alperesnél, illetve a jogelődjénél, és ez az időtartam nem tekinthető olyan hosszúságúnak, amely a 12 havi átlagkeresetnek, vagy akárcsak az elsőfokú bíróság által megítélt 10 havi átlagkeresetnek megfelelő juttatást megalapozná. Jelentőséget tulajdonított annak, hogy a felperes a felmondáskor 55 éves volt, ami a munkaerőpiacon semmiképpen sem jelentett előnyös helyzetet, ebben az életkorban az elhelyezkedés új jogviszony létesítése nehézkes. Ugyanakkor nem hagyható figyelmen kívül, hogy a felperes 2006. szeptember 28-ától, tehát már a rendkívüli felmondást megelőzően, teljesítette a rokkantsági nyugdíj megállapításának feltételeit. Ez a speciális körülmény egyrészt az újbóli elhelyezkedést nehezítette, másrészt azonban a megélhetést könnyítette annyiban, hogy a rokkantsági nyugellátás folyósítása miatt a felperes nem maradt teljesen ellátatlan. A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság eltúlzottnak értékelte a maximálishoz erősen közelítő 10 havi átlagkeresetnek megfelelő átalánykártérítést, és azt 7 havi átlagkeresetnek megfelelő összegre mérsékelte. A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős részítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság részítéletének „hatályában fenntartását” kérte. Hivatkozott arra, hogy a munkaügyi bíróság a Pp. 206. §-ának megfelelő mérlegeléssel állapította meg a tényállást, és hozott részítéletet. A másodfokú bíróság a tényállást nem egészítette ki releváns, új tényállási elemmel, ezért a mérlegelése is okszerűtlen. Kiemelte, hogy a rendkívüli felmondás „többszörösen és durván” jogsértő volt, melyet mindkét bíróság megállapított. A

másodfokú bíróság pusztán felülmérlegelte az elsőfokú bíróság mérlegelését, hogy 9 év munkaviszony és rokkantsági nyugdíj mellett 10 havi átlagkeresetre nem jogosult. A tényállás kiegészítése ellenére a felülmérlegelése jogszerűtlen volt. A bizonyítékok okszerű mérlegelése a másodfokú bíróságot is köti, az indokolatlan felülmérlegelés következtében eltérő tényállás megállapítása, és emiatt más jogkövetkezmény alkalmazása az ügy érdemi elbírálására kiható jogszabálysértés. Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős részítélet hatályában fenntartását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozottak jogszabálysértés megállapítására nem alkalmasak [Pp. 275. § (1) bekezdés, 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, BHG.2001.197., BH.2002.29.].

Az Mt. 100. § (4) bekezdése szerint ha a munkavállaló nem kéri, vagy a munkáltató kérelmére a bíróság mellőzi a munkavállaló eredeti munkakörébe történő visszahelyezését, a bíróság a munkáltatót - az eset összes körülményeinek, így különösen a jogsértés és annak következményei súlyának mérlegelésével - a munkavállaló legalább 2, legfeljebb 12 havi átlagkeresetének megfelelő összeg megfizetésére kötelezi. A fentiekből következően az átalánykártérítés mértékét a törvény és a kialakult bírói gyakorlat értelmében elsősorban a jogsértés súlyossága határozza meg (BH.2006.337.). A másodfokú bíróság - az elsőfokú bíróság által vizsgált tények mellett - törvénysértés nélkül vonta az értékelendő körülmények körébe azt, hogy a felperes a felmondás kiadásakor III. csoportos rokkant volt, mert ez a rokkantsági nyugdíj megállapításának, és a megélhetést biztosító folyósításának lényeges feltétele. A másodfokú bíróság a perbeli eset valamennyi körülményét összességében helytállóan értékelte (Pp. 206. §) és álláspontját részletesen indokolta a jogszabály helyes megjelölésével (Pp. 221. §). A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésének nincs helye. Ha a tényállás nem iratellenes és a bizonyítékok mérlegelése ésszerűen történt, jogszabálysértés nem állapítható meg. A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős részítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes perköltségének megfizetésére. Az adott ügyben még irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján a felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

Budapest, 2011. február 16.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelével: Nné tisztviselő